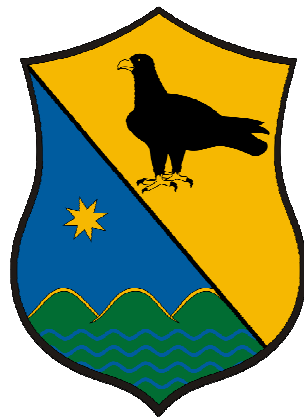

Környezeti vizsgálat

(a 2/2005.(I.11.) Korm. rendelet szerint)

*Pánd község
településrendezési tervének és
helyi építési szabályzatának módosításához*

ENVIROSCIENCE

Környezetvédelmi és Kutatásfejlesztési Kft.

3000 Hatvan, Csaba Vezér út 9.

www.enviroscience.eu

MEGRENDELŐ: Pánd Község Önkormányzata
2214 Pánd, Fő út 84.

KÉSZÍTETTE: Enviroscience Kft.
3000 Hatvan, Csaba Vezér út 9.

KÉSZÜLT: 2020. október 15.

Összeállította:

.....

Dr. Szabó István

ügyvezető igazgató

(mérnöki kamarai szám: 13-15816)

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	3
1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE.....	5
1.1. A környezeti vizsgálat fogalma és célja.....	5
1.2. Előzmények és tematika	5
1.3. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása	6
1.4. A környezet védelméért felelős hatóságok véleményének beépülése	7
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai	8
2. A TERV RÖVID ISMERTETÉSE.....	9
2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése.....	9
2.1.1. <i>Pánd táji, természeti és épített környezetének jövőképe.....</i>	<i>9</i>
2.2. Tartalmi összefoglalás	10
2.2.1. <i>Beépítésre szánt területekre vonatkozó előírások.....</i>	<i>10</i>
2.2.2. <i>A beépítésre nem szánt területekre vonatkozó változások.....</i>	<i>11</i>
2.3. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal.....	12
2.3.1. <i>Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) .....</i>	<i>12</i>
2.3.2. <i>Pest Megyei Területfejlesztési Stratégia és Operatív Program .....</i>	<i>14</i>
2.3.3. <i>Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió.....</i>	<i>14</i>
3. A MEGVALÓSÍTÁS KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA.....	16
3.1. A terv céljainak összevetése a releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal.....	16
3.1.1. <i>IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program.....</i>	<i>16</i>
3.1.2. <i>Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia.....</i>	<i>20</i>
3.1.3. <i>Nemzeti Tájstratégia.....</i>	<i>21</i>
3.1.4. <i>Megfelelés területrendezési tervek környezeti célkitűzéseinek.....</i>	<i>22</i>
3.2. A környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése és figyelembevétele a tervben.....	23
3.3. A terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból.....	23
3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése.....	23
3.4.1. <i>A terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv, megvalósítása jelentősen befolyásol.....</i>	<i>23</i>
3.4.2. <i>A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása.....</i>	<i>24</i>
3.4.3. <i>Fenálló környezeti konfliktusok .....</i>	<i>26</i>
3.5. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása.....	26
3.5.1. <i>Természeti erőforrás közvetlen igénybevételével vagy környezetterhelés közvetlen előidézésével járó változtatások .....</i>	<i>26</i>
3.5.2. <i>Társadalmi, gazdasági folyamatokat kiváltó, ösztönöző változtatások, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak.....</i>	<i>27</i>
3.6. A terv megvalósulása esetén a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése ...	27
3.6.1. <i>Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés.....</i>	<i>27</i>
3.6.2. <i>Közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése .....</i>	<i>30</i>
3.7. A terv értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása.....	31

3.8. A kulturális örökségre gyakorolt hatás részletes értékelése	31
4. A TERV KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSAINAK ELKERÜLÉSÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK	33
5. JAVASLAT KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ INTÉZKEDÉSEKRE, ELŐÍRÁSOKRA	34
6. MONITOROZÁSI JAVASLATOK	35
7. ÖSSZEFOGLALÓ	36
8. MELLÉKLET	38

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE

1.1. A környezeti vizsgálat fogalma és célja

Napjainkban alapvető elvárás, hogy mind az országos, a térségi és a települési, valamint az ágazati koncepciók, programok, tervek készítése, megvalósítása során érvényesülnie kell környezetvédelem érdekeinek. A környezetvédelmi szempontok beépítésének módjáról a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Törvény (továbbiakban Ktv.) 43. és 44. § -a rendelkezik.

A Ktv. 43. § (4) bekezdés a) pontja és az (5) bekezdés b) pontja értelmében a helyi önkormányzati határozattal előírt terv, vagy program készítésekor külön jogszabály alapján környezeti értékelést magában foglaló környezeti vizsgálatot kell lefolytatni. A Ktv. 43. § (5) bekezdésében előírtak szerint:

„(5) A (4) bekezdés szerinti külön jogszabály meghatározza azokat a terveket, illetve programokat, amelyeknél a környezeti vizsgálat

a) kötelező, vagy

b) szükségessége a várható környezeti hatásuk jelentőségének eseti meghatározása alapján, a külön jogszabályban foglalt szempontok figyelembevételével dönthető el.”

A Ktv. 43. § (7) bekezdésében leírtak rögzítik a környezeti vizsgálat és értékelés célját. „(7) A környezeti értékelés a terv, illetve program, valamint ezek céljait és földrajzi kiterjedését figyelembe vevő ésszerű változatai megvalósításának várható jelentős környezeti hatásait azonosítja, írja le és értékeli”

1.2. Előzmények és tematika

Pánd Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a **76/2015.(XI.23.)** sz. önkormányzati határozatában döntött a település Településfejlesztési Koncepciójának (TFK), Településszerkezeti Tervének (TSZT) és Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) felülvizsgálatának szükségességéről.

Jelen munkaanyagunkban az új településrendezés eszközeinek (TRE) elkészítését környezeti szempontok alapján értékeljük. A környezeti vizsgálat lefolytatásának eljárásrendjét és a környezeti értékelés elkészítésének tartalmi követelményeit az egyes tervek, ill. programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban KR) tartalmazza. Tekintettel arra, hogy a településrendezési koncepció kidolgozása közben a környezeti értékelés és a konfliktusok feltárása sem a településsel és környezetével, sem a változtatásokkal kapcsolatban nem tárt fel jelentős környezetvédelmi problémákat Pánd Község Önkormányzata a környezeti vizsgálat elhagyását kezdeményezte. Az új településrendezési eszközöket véleményező, **PE/AF/00037-4/2019** ügyiratszámú válaszában a Pest Megyei Kormányhivatal kérte a környezeti vizsgálat lefolytatását, amelyet az Önkormányzat utólag elvégeztetett.

Pánd Község Önkormányzata (2214 Pánd, Fő út 84.) az ENVIROSCIENCE Környezetvédelmi és Kutatásfejlesztési Kft.-t (3000 Hatvan, Csaba Vezér út 9.) bízta meg, hogy állítsa össze Pánd község településfejlesztési koncepcióinak környezeti elemzését.

Pánd új, a Pestterv által 2018-ban készített, településfejlesztési koncepciójához a településrendezési kódex tartalmi követelményei szerinti megalapozó vizsgálatok készültek. A településrendezési eszközök (TRE) készítéséhez megkért államigazgatási szervek adatszolgáltatásai alapján a vizsgálatoknak a szükséges mélységű kiegészítésére, pontosítására az „Alátámasztó és jóváhagyandó munkarészekben került sor. A „Megalapozó vizsgálatok, helyzetfeltárás” és az „Alátámasztó és jóváhagyandó munkarészek a tervezési területen a környezeti elemeinek állapotát és a környezeti hatótényezőket részletesen feltárták. A településrendezési eszközökben foglalt tervi elhatározások várható környezeti hatásait a „Alátámasztó javaslatok” szakági javaslatai, a „Tájrendezési javaslatok”, a „Zöldfelületi javaslatok”, valamint a „Környezeti hatások és feltételek” c. fejezetek tartalmazzák, de a „Közművesítési és hírközlési javaslatok” és „Közlekedési javaslatok” fejezetek is tartalmaznak olyan javaslatokat, amelyek kedvezőtlen környezeti hatások csökkentését, ill. elkerülését célozzák meg. A felesleges ismétlések elkerülése érdekében ezen fejezetek megállapításait jelen környezeti értékelésben nem ismétljük meg.

A környezeti értékelés a településrendezési eszközök kidolgozását és egyeztetését követően készült el. Így külön kerül véleményeztetésre a környezetvédelméért felelős állami szervekkel. A beérkezett vélemények alapján a településrendezési eszközök egyeztetésének véleményezési szakasza során a dokumentáció pontosításra, módosításra kerül.

Fentieken túl a tervezett Környezeti vizsgálati dokumentációt Pánd község a honlapján a lakosság számára is elérhetővé tette. Ezt a verziót 30 napon keresztül véleményezheti a lakosság.

A Képviselőtestület a környezeti értékelést a településrendezési eszközökkel egyidejűleg fogadja el. A környezeti vizsgálatnak az alábbi részekből kell állnia:

- Környezeti jelentés (településrendezési eszköz esetén az ún. Véleményezési tervdokumentáció és az annak elkészítéshez vezető folyamat környezeti értékelése)
- Konzultáció (mind az illetékes államigazgatási szervekkel, mind a nyilvánossággal, településrendezési eszköz készítése során az egyeztetés ún. véleményezési szakaszában)
- A konzultáció eredményének beépítése jelen dokumentációba,
- A jelentés elfogadásáról mind a környezetvédelméért felelős államigazgatási szerveket, mind a nyilvánosságot értesíteni kell.

1.3. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása

A környezeti értékelés a TRE készítésének "a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről" szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben meghatározott véleményezési eljárásra kidolgozott dokumentációja részét képezi, a kiküldött környezeti értékelés tematikája szerint, magába foglalva annak egyes táj- és természetvédelmi, környezetvédelmi, zöldfelületi munkarészeit.

A környezeti vizsgálat elvégzésére tehát a településrendezési tervek elkészítése után került sor és annak önálló munkarészeként. Az értékelés során a rendezés fejlesztési elképzeléseivel releváns programok, tervek és azok adatai kerültek felhasználásra:

Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (OTrT);

Az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozata - a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról (OFTK)

Pest Megyei Területfejlesztési Program 2014-2020

Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió

Pest Megyei Környezetvédelmi Programja 2014-2020

A környezet védelméért felelős szervek által előzetes véleményezési eljárásban közölt információk, adatok.

1.4. A környezet védelméért felelős hatóságok véleményének beépülése

Pánd Község Polgármesteri Hivatala az elkészített Környezeti vizsgálati dokumentációt 2020. augusztus végén véleményezésre kiküldte a releváns hivataloknak véleményezésre. Az alábbi táblázatban a hivatalok válaszait összesítettük. A vélemények alapján a Környezeti vizsgálatot kiegészítettük az érintett védett ingatlanokra és örökségvédelmi területekre gyakorolt hatással, Budapest Főváros Kormányhivatala, Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztályának kérésének megfelelően (ld. 3.8. fejezet).

Megkeresett államigazgatási szerv/hatóság/hivatali szervezet	Válasz dátuma	Beérkezés időpontja	Iktatószám	Érdemi észrevétel
Duna-Ipoly Nemzeti Parki Igazgatóság	2020. szeptember 22.	nincs adat	DINPI/4320-1/2020	Kiegészítéseket kért.
Közép-Duna-Völgyi Vízügyi Igazgatóság	2020. szeptember 2.	nincs adat	04211-002/2020	Illetékességgel nem rendelkezik.
Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály	2020. szeptember 15.	2020. szeptember 18.	PE-06/KTF/25180-2/2020 (G116-3/2020)	Kifogást nem emel.
Pest Megyei Kormányhivatal, Földhivatali Főosztály	2020. szeptember 9.	2020. szeptember 17.	10.324/2020 (IG116-4/2020)	Nem emel kifogást, de felhívja a figyelmet 2007. évi CXXIX tv. különösen 11.§ (2) és (3) figyelembe vételére.
Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	2020. szeptember 2.	nincs adat	36300/2745-1/2020.	Kifogást nem emel.

Megkeresett államigazgatási szerv/hatóság/hivatali szervezet	Válasz dátuma	Beérkezés időpontja	Iktatószám	Érdemi észrevétel
Pest Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Osztály	2020. szeptember 18.	2020. szeptember 21.	IG/116-2/2020. (IG/116-2/2020.)	Véleményezési lehetőséggel nem rendelkezik.
Hivatalosan tájékoztatott, releváns hivatalok, amelyek részéről nem érkezett válasz				
Nemzeti Népegészségügyi Központ				
Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály				
Pest Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága				
Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Állategészségügyi, Növény- és Talajvédelmi, Főosztály				
Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály				
Pest Megyei Kormányhivatal Allami Főépítész Iroda				
Országos Kémiai Biztonsági Intézet				
Pánd község jegyzője				

1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai

A fejlesztési területek esetében a konkrét megvalósítási elképzelések, műszaki tartalmak, volumenek és tervek hiányában, a várható környezeti hatások megítélése, jelen tervezési szakaszban némely pontokon nehézségekbe ütközik, így egyes módosítások hatásának vizsgálatakor adódhatnak bizonytalanságok. Jelen dokumentum a rendelkezésünkre bocsátott önkormányzati elképzeléseken, valamint fejlesztési szándékokon alapszik.

A környezeti elemek jelen állapotára vonatkozó környezetvédelmi adatbázis korlátozottan állt rendelkezésre, ill. nehezen hozzáférhető, ezáltal egyes területrészekben a meglévő állapot leírása és az abból következő későbbi összehasonlítások, a monitoring, viszonyítási alap híján, nehezebben elvégezhető.

2. A TERV RÖVID ISMERTETÉSE

2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése

Pánd 2002-ben kidolgozott településfejlesztési koncepciójának jóváhagyása óta eltelt 15 év alatt számos jelentős változás következett be a községben, a térségben, a szűkebb és tágabb környezetben, beleértve a Pest megyében és a Budapesti Agglomeráció keleti szektorában lezajlott változásokat.

Pánd jelenleg hatályban lévő településfejlesztési koncepciója a jelenleg hatályos jogszabályi előírásoknak már nem felel meg, és a készítése óta eltelt másfél évtized során aktualitásából is veszített. Közben Pánd a Nagykátai járásból átkerült a Monori járásba. A mai jogszabályi környezethez is igazodó és tartalmában is megújított új településfejlesztési koncepció kidolgozása mára több okból is különösen időszerűvé és szükségesszerűvé vált.

Az elmúlt évek során a reálfolyamatokban végbement és az intézményi feladat ellátási viszonyok terén bekövetkezett változások, a gazdasági válság hatásai és az újbóli fejlődés lehetőségei, a településfejlesztést is érintő jogszabályi változások együttes ismeretében döntött úgy Pánd Község Képviselőtestülete, hogy új településfejlesztési koncepciót készít a településrendezési eszközei felülvizsgálata és módosítása keretében. A korábban a településrendezési terv megalapozására kidolgozott fejlesztési koncepció most felülvizsgálatra, ártértékelésre került, az eltelt másfél évtized eredményei, a bekövetkezett változások, a településfejlesztési hangsúlyok részleges módosulása és az esetleges szemléleti változások beépültek a jelenlegi, új jogszabályi követelmények szerint készült településfejlesztési koncepcióba.

Pánd településfejlesztési koncepciójának meghatározása a járási (térségi) összefüggések, valamint a tágabb Pest megyei és a budapesti agglomerációs hatások figyelembevételével, de alapvetően a helyi adottságokra, értékekre és érdekekre alapozottan történt. Cél, hogy Pánd kapcsolódjon a 2013 decemberében elfogadott Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentum és Pest megye új, 2013 decemberében elfogadott területfejlesztési koncepciójának és 2014-ben jóváhagyott területfejlesztési programjának releváns célkitűzéseire és a megyei Integrált Területi Programban foglaltakhoz, amelyek az európai uniós forrásokhoz való hozzájutást nagyban meghatározzák.

A településfejlesztési koncepció célja és feladata a település fejlesztésénél figyelembe vehető pozitív adottságok és előnyök, illetve a fejlesztést megnehezítő, akadályozó negatív tényezők és konfliktusterületek feltárása, a település jövőképe megfogalmazása és a fő fejlesztési irányok, prioritások kijelölése, amelyek - területi vonatkozásait is figyelembe véve - iránymutatásul szolgálnak majd az elkövetkező időszak települési szintű ágazati fejlesztéseire és a településszerkezeti terv és a településrendezési szabályozás felülvizsgálatához. A terv előzetes célkitűzéseket fogalmaz meg a település társadalmi, gazdasági, valamint táji, természeti és épített környezetének jövőképe vonatkozóan. Fentiekből, tekintettel arra, hogy a környezetvédelmi vizsgálat tematikáját ez utóbbi terület érinti leginkább, ezért célkitűzéseit részletesen mutatjuk be a 2.1.1. fejezetben.

2.1.1. Pánd táji, természeti és épített környezetének jövőképe

A tervi célkitűzéseknek megfelelően Pánd a jövőben hatékonyan kihasználja sajátos egyedi erőforrásait (termőföld adottságok, táji, természeti értékek). A természeti környezetét és épített értékeit, hagyományait megőrző, azt fenntartható módon fejlesztő településsé válik.

A környezeti elemek kedvező állapota várhatóan tartósan jó marad, a községbe nem települnek szennyező források, és az értékeket veszélyeztető hatásokkal sem kell számolni, ennek nyomán a település természeti környezetének megőrzése biztosított. A tájhasználatban a megélhetést és jövedelemtermelést valamint a megőrzést egyaránt lehetővé tevő tájgazdálkodási módok válnak uralkodóvá. A mezőgazdasági termelésben a környezetkímélő ökológiai alapú gazdálkodás válik jelentősebbé. A lakosság körében és az épített környezet elemeiben növekszik a környezettudatosság által vezérelt gyakorlatok és technológiák használata. Csökken a környezetegészségi állapotot negatívan befolyásoló tevékenységek köre és mennyisége.

A védelem alatt álló ökológiai funkciójú területek háborítatlansága biztosított, és az Önkormányzat élhet a helyi védelem lehetőségével is. A korlátozásokkal hasznosítható természeti értékek mind nagyobb részben az ökoturizmus céljai és a bemutatás szolgálatába helyeződnek. A település zöldterületei valamelyest bővülnek, újabb települési zöldterületek jönnek létre.

Mind társadalmi, gazdasági és környezeti szempontból érvényesülnek a fenntarthatóság követelményei. A település lakossága és Önkormányzata további erőfeszítéseket tesz a nulla hulladék, valamint a körkörös gazdálkodás elveinek érvényesüléséhez.

2.2. Tartalmi összefoglalás

A Településszerkezeti tervben tervezett terület felhasználásbeli változásokat a Településszerkezeti tervről szóló határozat - tervezet 2.1. Területfelhasználási változások adatai és mutatói c. fejezet tartalmazza. A változásokat tekintve megállapítható, hogy ugyan új beépítésre szánt területek kijelölésre kerültek (3 ha), de ezeket kompenzálja az egyes beépítésre szánt területek visszaminősítése beépítésre nem szánt területté (52,015 ha) A változásokat jellegük szerint csoportosítva a két alábbi alfejezetben mutatjuk be a tervi sorszámok szerint.

2.2.1. Beépítésre szánt területekre vonatkozó előírások

1.) Új, beépítésre szánt terület kijelölése (tervi sorszámokkal)

7. sorszám: A belterület dél-nyugati részén lévő gazdasági terület és környezetének pontosítása a terven, a jelenlegi és tervezett funkcióknak valamint az erdőtérképnek megfelelően. Érintett területek: 028/2 hrsz.
9. sorszám: Kertes mezőgazdasági területek átsorolása falusias lakóterületbe a Fő út déli oldalán, a meglévő állapotnak megfelelően. Érintett területek: 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068 hrsz.
13. sorszám: Ipari terület átsorolása különleges mezőgazdasági üzemi területbe, és mezőgazdasági területbe, a területek jelenlegi funkciója szerint. A területek egy része már jelenleg is állattartás céljára szolgál, azonban egy része jó minőségű szántóterület, amelyet a terv mezőgazdasági területbe sorol. Érintett területek: 02/72, 02/73, 02/74, 02/75, 02/76 hrsz.

2.) Lakó és vegyes területi kategóriák felülvizsgálata

1. sorszám: A településközpont területén egyes területek átsorolása vegyes területbe, a központi funkciók bővítése céljából. Érintett területek: 3, 4, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 hrsz.
2. sorszám: A településközpont területén egyes területek átsorolása vegyes területbe, a központi funkciók bővítése céljából. Ezek között az Önkormányzat fejlesztési céljai között szerepel a tervezett új bölcsőde megépítése az Óvoda melletti ingatlan területén is. Érintett területek: 157/1, 157/2, 158, 160, 161, 168, 169/1, 169/2, 170/1, 170/2, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 207, 208, 209, 210, 211/1, 211/2, 213, 214/1, 214/2, 216/1, 216/2, 217, 218, 219/1, 219/2, 220, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122/1, 1122/2, 1123, 1124, 1125, 1126 hrsz.
7. sorszám: A belterület dél-nyugati részén lévő gazdasági terület és környezetének pontosítása a terven, a jelenlegi és tervezett funkcióknak valamint az erdőtérképnek megfelelően. Érintett területek: 028/2 hrsz.

3.) Különleges beépítésre szánt területek kijelölése

4. sorszám: A településközpont területén közpark és közműterület kijelölése a meglévő állapotnak megfelelően. Érintett területek: 1175/4, 1175/5, 1176/1, 1176/2. 1177, 1181
5. sorszám: Közlekedési terület kijelölése a meglévő buszforduló területén. Az Önkormányzat a buszforduló fenntartását feltétlenül szükségesnek tartja, ezért a tulajdonos kártalanításával és szolgálmi jog bejegyzésével biztosítja annak helyét. Érintett területek: 02/106, 02/107 hrsz
6. sorszám: A temető területének bővítése nyugati irányban, az igényeknek megfelelően, a terület magasabban fekvő részén. Érintett területek: 022/11
13. sorszám: Ipari terület átsorolása különleges mezőgazdasági üzemi területbe, és mezőgazdasági területbe, a területek jelenlegi funkciója szerint. A területek egy része már jelenleg is állattartás céljára szolgál, azonban egy része jó minőségű szántóterület, amelyet a terv mezőgazdasági területbe sorol. Érintett területek: 02/72, 02/73, 02/74, 02/75, 02/76 hrsz.
14. sorszám: Ipari terület átsorolása különleges mezőgazdasági üzemi területbe, mivel jelenlegi funkciója szerint jellemzően állattartás céljára szolgál a terület. Érintett területek: 032/1 hrsz.

2.2.2. A beépítésre nem szánt területekre vonatkozó változások

1.) Beépítésre szánt terület visszaminősítése beépítésre nem szánt területté

3. sorszám: A településközpont területén közpark kijelölése a meglévő állapotnak megfelelően. Érintett területek: 1112/2 hrsz.
4. sorszám: A településközpont területén közpark és közműterület kijelölése a meglévő állapotnak megfelelően. Érintett területek: 1175/4, 1175/5, 1176/1, 1176/2. 1177, 1181 hrsz.
8. sorszám: Tervezett falusias lakóterületek átsorolása kertes mezőgazdasági területbe, a meglévő állapotnak megfelelően. Érintett területek: 950, 951, 952, 953, 954, 955, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972/1, 972/2, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981,

982, 983, 984, 985/1, 985/2, 986/1, 986/2, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006 hrsz.

10. sorszám: A belterülettől délre, a korábbi hulladéklerakó rekultiválásra került területének átsorolása erdőterületbe. Érintett területek: 082/14
11. sorszám: Erdőterületi nyilvántartás átvezetéséből adódó erdőövezetbe átsorolt terület a tervezett sport-rekreációs területen. Beépítésre szánt különleges – rekreációs terület átsorolása Beépítésre nem szánt különleges – rekreációs területbe Érintett területek: 0162, 0166, 0159/5, 0159/6, 0159/7, 0159/8, 0159/9, 0159/10, 0159/31, 0196/12 hrsz
12. sorszám: Beépítésre szánt különleges – rekreációs terület átsorolása Beépítésre nem szánt különleges – rekreációs területbe és kisebbrészt erdőterületbe az országos erdőleltár (erdőterv) szerint üzemtervezett erdőrészletként nyilvántartott területeket. Érintett területek: 083/3, 0114/7, 0114/8, 0114/9, 0114/10, 0125/11 hrsz.

2.) Beépítésre nem szánt területen belüli területfelhasználás változások

13. sorszám: Ipari terület átsorolása különleges mezőgazdasági üzemi területbe, és mezőgazdasági területbe, a területek jelenlegi funkciója szerint. A területek egy része már jelenleg is állattartás céljára szolgál, azonban egy része jó minőségű szántóterület, amelyet a terv mezőgazdasági területbe sorol. Érintett helyrajzi szám(ok): 02/77, 02/79, 02/80, 02/81, 02/82, 02/89, 02/90, 02/92 hrsz.
15. sorszám: A települési vízműterület átsorolása beépítésre nem szánt különleges közműterületbe. Érintett területek: 032/3 hrsz.
16. sorszám: az országos erdőleltár (erdőterv) szerint üzemtervezett erdőrészletként nyilvántartott, de a hatályos terven más területfelhasználásba kijelölt terület erdőterületi átsorolása javasolt. Ezek közül a mezőgazdasági övezetbe sorolt több kis részterületet foglalja magában ez a módosítási pont. Érintett területek: 099, 0166 hrsz.

2.3. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

2.3.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

Az Országgyűlés az 1/2014 (I.3.) OGY határozatának mellékleteként fogadta el az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiót (OFTK). Ez alapján

„A Konceptió integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, meghatározza azok terület dimenzióit, ami a 2014–20-as európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készülő tervdokumentumok (partnerségi megállapodás, operatív programok) megalapozását is szolgálja, valamint az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből, illetve az EU 2020 Stratégiához és a Nemzeti Reform Programhoz vállalásaihoz illeszkedve hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg Magyarország számára.”

„a Konceptió egyrészt horizontális szempontokat fogalmaz meg, melyeket az átfogó gazdasági, környezeti és társadalmi szempontokban jelenít meg, amelyeket a fejlesztéspolitika, a programtervezés és a megvalósítás egészében érvényesíteni kell, másrészt alapelveket határoz meg a fejlesztéspolitika keretében igénybe vett források felhasználásával kapcsolatban, valamint a kedvezményezett térségekkel-települések besorolásával kapcsolatban”

Az OFTK előzménye volt Országos Területfejlesztési Konceptió (OTK) és az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió (OFK), amelyeket 2005-ben fogadták el. Az értékelésük alapján a területfejlesztési politika céljai sem kellően sem időarányosan nem teljesültek.

Az OFTK fejlesztéspolitikai és területfejlesztési célkitűzései között meghatározza a nemzeti jövőképet, a horizontális szempontokat és alapelveket, a fejlesztéspolitikától elvárható eredményeket, a középtávú (2014-2020) fejlesztési prioritásokat, illetve a hosszú távú (2014-2030) fejlesztési célkitűzéseket.

Az elvárt térszerkezeti jövőképet, a hosszú és középtávú fejlesztési célkitűzéseket, horizontális szempontokat és alapelveket, a várt eredményeket a Területpolitikai irányok és teendők c. fejezetében tárgyalja. A Területpolitikai irányok és teendők c. fejezetében tér ki a térszerkezeti jövőképre, a hosszú és középtávú fejlesztési célkitűzésekre, horizontális szempontokra és alapelvekre, a fejlesztéspolitikától elvárható eredményekre.

Pest megye és az agglomeráció kérdéseivel a Szak- és területpolitikai fejlesztési irányok c. fejezetben foglalkozik, különös tekintettel a közlekedés, a fokozódó beépítés és a települések összenövése, a valós településközpontok hiánya, az oktatási-nevelési közszolgáltatás problémáira, melyek megoldása csak a települési és a megyei szereplők koordinált együttműködésével képzelhető el.

Budapest és Pest megye vonatkozásában az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg:

„A gazdasági dinamizálása, több lábon álló gazdaságfejlesztés, egyszerre építve a feldolgozóipari- és agrár-tradíciókra, valamint az új iparágak, szolgáltatások fejlesztésére. Befektetés-ösztönzés, a tőkevonzó képesség javítása, az egyes térségek endogén erőforrásaira alapozva. A gazdasági húzóterések innovációs- és versenyképességének javítása, az M0-ás körgyűrű és a Ferihegyi Gazdasági Övezet logisztikai-vállalkozási zónáinak fejlesztése, amegye leszakadó térségeinek gazdasági felzárkóztatására kiemelten építve a KKV (kis és középvállalkozások) szektorra.

Társadalmi megújulás, a közösségek és a bizalom erősítése, az együttműködések ösztönzése és intézményesítése, a családi értékek előtérbe helyezése, a lakosságának egészségi állapotának javítása, az oktatás intézményi- és tartalmi megújítása, kiemelt figyelmet fordítva a gazdaság igényeire. Területi és társadalmi kohézió, az esélyegyenlőség javítása.

A térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása, a metropolisz térség, benne Pest megye hálózatos térstruktúrájának kialakítása, a térség geostratégiai adottságainak jobb kihasználása, a belső közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztése kiemelten az elővárosi közlekedés, valamint a térségi központok és vonzaskörzeteik tekintetében. Tervezett, koordinált térségfejlesztéssel, takarékos területhasználattal a metropolisz régió többi szereplőjével együttműködő, emellett vonzó, kiemelkedő környezeti feltételeket és életminőséget biztosító tér kialakítása.”

„Pest megyei települések többsége nem tagja az agglomerációnak, de a megye városainak mindegyike csatlakozhat a Budapest üzleti nagytérségének peremén található” belső gyűrű városai” füzér egyes tagjai körül kialakuló markáns és specializált várostérségi gazdaságfejlesztéshez. ...Mindez nyilván nem támogatja az urbanizáció területi kiterjedését, sőt, alapvetően (de nem kizárólagosan) Pest megye egyes térségeiben fejleszthető tovább a népesség-tömörülés rekreációs és egészségügyi igényeit kiszolgáló zöld gyűrű.”

2.3.2. Pest Megyei Területfejlesztési Stratégia és Operatív Program

A Pest Megyei Területfejlesztési Stratégia és Operatív Program végleges anyagát a Pest Megyei Területfejlesztési Tanács 2003. december 4-én fogadta el. Alapja a részletes helyzetfeltárás, mely a statisztikai és dokumentumelemzésen túl helyszíni vizsgálatokra és nagyszámú interjúra épült. A térség-településfejlesztési program, a gazdaság, a turizmus, a humán infrastruktúra (oktatás, egészségügy, szociális kérdések) és a fizikai infrastruktúra (közlekedés, közmű, környezet) ágazatokra.

„Összefoglalva, szlogenszerűen Pest megye jövőképe a következőképpen fogalmazható meg: Pest megye Budapesttel együtt fejlődő térség, amely a központi helyzetéből fakadó előnyöket maximálisan kihasználja, ezáltal lakossága számára magas színvonalú élet- és munkalehetőségeket nyújt a megye minden térségében egyaránt. A megye tervezési-, tudásbázis-, és partnerség-fejlesztési tevékenységének eredményeképpen a spontán szuburbanizációt tervezett, koordinált térségfejlesztés váltja fel az EU-s elveknek megfelelően, az EU-s támogatási pályázati forrásokat a lehető legnagyobb mértékben hasznosítva.”

A térségfejlesztést érintő intézkedéseket a település-rehabilitáció, a térségi zöldterület fejlesztés („Pest megyében a zöld területek, különösen az egyre terjedő agglomerációban, jelentősen fogynak, állapotuk gyakran kiábrándítóan szemetes, elhanyagolt. A mezőgazdasági területek nincsenek művelve. A települések egyre újabb, hajdan szemet gyönyörködtető, erdős lankákat foglalnak el, vágják ki a fákat és szórják be a lecsupaszított domboldalakat házakkal. A lakópark építés, üdülőterületek belterületbe vonása – irányítatlanul – egyre nagyobb lendületet vesz”), az intézményfejlesztés („Cél, hogy a kistérségi irodák multifunkcionálisak legyenek, azaz képesek legyenek az információk gyűjtésére, szolgáltatására, pályázásra, pályázási/pályáztatási tanácsadásra, a térségfejlesztés minden beavatkozási területén, a tudásbázis-fejlesztés „a perifériákon a tudásbázis fejlesztésével jelentős javulást lehetne elérni az önkormányzatitevékenység minden területén) és a partnerségi programok („A főváros és az agglomeráció egymás rovására próbálja gondjait megoldani, illetve érdekeit érvényesíteni”) témaköreiben fogalmazza meg.

Pánd esetében a meglévő beépült településrészek igazodnak a meglévő domborzati, táji adottságokhoz, túlzó mértékben kijelölt fejlesztési területek nem jellemzőek.

2.3.3. Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió

Pest megye közgyűlése 2013. november 29-i ülésén hagyta jóvá. Az elfogadott Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió - a jogszabályokkal összhangban - megfogalmazza a megye hosszútávra szóló (14 év) horizontális céljait és átfogó célját, valamint ezen túlmutató (20-25 év) jövőképét.

A Nemzetközi versenyképesség szempontjából kiemeli, hogy a metropolisztérségen belül „Pest megye elsőszámú területfejlesztési prioritása a kiemelkedően jó életminőséget biztosító környezet megteremtése”, ugyanis Európai szinten versenyképes metropoliszrégió csupán a vonzó élettér, természeti-, épített-és társadalmi-gazdasági környezetben jön létre. Pest megye jövőképe 2030 című fejezetben 7 éves időszakokra tervezett jövőképet, fő célkitűzéseket mutatja be. Ezek alapján összegzi a ciklus végére elérni kívánt állapotot.

„Célunk, hogy Pest megye gazdasága kiegyensúlyozott, több lábon álló legyen és

hatékonyan használja ki a helyi adottságokat.”

A Konceptió megállapítja, hogy a megye szerkezeti adottságai nemcsak a versenyképes gazdasági infrastruktúra kiépítéséhez, de a természeti környezet megőrzéséhez és ezen belül a vonzó és élhető települési lakókörnyezet kialakításához is kiváló lehetőségeket nyújtanak. Átfogó célkitűzésként szerepel, hogy eddigi területpazarló, zöldterületet felélő, túlburjánzó agglomerációs település-fejlődést eredményező fejlesztési tevékenységeket tervezett, koordinált térségfejlesztéssel, takarékos területhasználattal, az épített és környezeti értékek megóvásával és fejlesztésével kell felváltani. Emellett olyan területhasználat kialakításának támogatása javasolt, mely az ökológiai, természeti és táji-, tájképi értékek megóvása mellett lehetőséget biztosít, megteremti a vidék gazdasági és társadalmi fejlődésének lehetőségét, a helyi gazdaságok erősödését.

„Pest megye határozottan állást foglal amellett, hogy a meglévő, táji, természeti-, épített környezeti, kulturális-, közösségi-és gazdasági értékeit meg kívánja védeni, a térség jövőbeni fejlődését azokra építi.”

A pándi településfejlesztési program teljes mértékben figyelembe veszi és beépíti ezt a célkitűzést.

3. A MEGVALÓSÍTÁS KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA

3.1. A terv céljainak összevetése a releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal

Az alponban vizsgálandó, hogy a terv tartalmaz-e olyan elemeket, melyek ellentétben állnak a helyi, vagy magasabb szinten meghatározott környezetpolitikai célkitűzésekkel. A környezetpolitikai célokat magasabb szinten az ország területére, valamint 1-1 megyére, térségre készülő környezetvédelmi programok, helyi szinten a települési környezetvédelmi programok határozzák meg. Pánd községben helyi környezetvédelmi program és fenntartható fejlődés helyi programja (Local Agenda 21) nem készült.

3.1.1. IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program

Az Országgyűlés 2015. júniusában fogadta el a IV. Nemzeti Környezetvédelmi Programot [27/2015. (VI. 17.) OGY határozat a 2015 - 2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról]. Magyarország környezeti fenntarthatóság elvéhez kapcsolódó 2015 - 2020 időszakra vonatkozó célkitűzéseit ez a program tartalmazza. A NKP IV. átfogó célkitűzése a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához való hozzájárulás biztosítása. Ennek elérése érdekében három célt tartalmaz:

- 1.) Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása
- 2.) Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata
- 3.) Az erőforrás - takarékoság és a -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése

A program horizontális célja a társadalom környezettudatosságának erősítése. Ezáltal biztosítható, hogy az életminőséget közvetlenül érintő tényezők mellett az emberi élet alapjait jelentő természeti erőforrások és értékek védelme és fenntartható használata, valamint az ezekkel szorosan összefüggő életmód, fogyasztási és termelési szokások együttesen szolgálják a társadalom hosszú távú jóllétét.

Az NKP IV. stratégiai céljainak elérését az egyes stratégiai területeken meghatározott célok és intézkedések, illetve az átfogó intézkedési területeken megfogalmazott cselekvési irányok biztosítják. A konkrét, számszerű célokat a stratégiai területek tartalmazzák. A stratégiai célok megvalósítása azonban nem csupán környezetpolitikai feladat. A Program irányultsága ezért kettős: egyrészt a problémák gyökerének bemutatásával ösztönzi a hajtóerők pozitív irányú megváltoztatását, másrészt biztosítja a környezetügy terén ehhez szükséges intézkedések megtételét.

A Program stratégiai céljainak kibontását a környezeti elemekre, rendszerekre, illetve szektorokra irányuló stratégiai területek szolgálják. Egyes stratégiai területek több stratégiai cél eléréséhez is hozzájárulnak, ugyanakkor az áttekinthetőség és a végrehajtás elősegítése érdekében fontos szempont volt az átfedések elkerülése.

A Program stratégiai céljainak elérését a valamennyi stratégiai területtel összefüggő stratégiai eszközök segítik. Ezek közé tartozik a szemléletformálás, a terület - és településfejlesztés, valamint -rendezés, a tervezés, a szabályozás és ellenőrzés, az EU és nemzetközi együttműködés, a támogatás, illetve a kutatás - fejlesztés.

A NKP IV stratégiai területei:

I. Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása

- 1.) Levegőminőség javítása
- 2.) A zajterhelés csökkentése
- 3.) Vízhőminőség és egészség
- 4.) Szennyvízelvezetés és -tisztítás, szennyvíziszap kezelés és hasznosítás
- 5.) Környezet és egészség
- 6.) Zöldfelületek védelme
- 7.) Kémiai biztonság
- 8.) Nukleáris biztonság, sugáregészségügy

II. Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata

- 1.) A biológiai sokféleség megőrzése, természet - és tájvédelem
- 2.) Talajok védelme és fenntartható használata
- 3.) Vizeink védelme és fenntartható használata
- 4.) Környezeti kármegelőzés és kárelhárítás
- 5.) Környezeti kármentesítés

III. Az erőforrás - takarékoság és - hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése

- 1.) Erőforrás - takarékoság és - hatékonyság javítása
- 2.) A fogyasztási környezeti hatásainak csökkentése
- 3.) Energiatakarékosság és - hatékonyság javítása
- 4.) Hulladékgyűjtés
- 5.) Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, felkészülés az éghajlatváltozás hatásaira
- 6.) Az agrárgazdaság környezeti aspektusai
- 7.) Az erdőgazdálkodás környezeti aspektusai
- 8.) Az ásványkincsekkel való gazdálkodás környezeti szempontjai
- 9.) Közlekedés és környezet
- 10.) Turizmus - ökoturizmus

Az alábbi 1. számú táblázatban a NKP IV. stratégiai területekben megfogalmazott, a településstervezés területén érvényesíthető célok teljesülését értékeljük Pánd településrendezési eszközeinek felülvizsgálata során:

1. táblázat IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program stratégiai területekben megfogalmazott célkitűzéseinek megvalósulásának értékelése a pándi településrendezési eszközök (TRE) rendszerében

A település rendezési eszközök megfelelése a Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) célkitűzéseinek			
NKP célok		Illesz- kedés	Célok teljesülése
Az életminőség és emberi egészség környezeti feltételeinek javítása			
Környezeti levegő minőségének javítása	Légszennyezettség kialakulásának megelőzése	0	A terv jelentős, a légszennyezettséggel kapcsolatos változásokat nem érint.
	A levegő minőségének védelme: a szennyezettség csökkentése	0/+	A jelentős légszennyezettség védendő területeket nem érint. A lakossági fűtés légszennyező hatásai településrendezési eszközökkel nem befolyásolhatók. Az erdő és zöldterületek nagyságának tervezett növelése hozzájárulhat a település levegőminőségének javulásához.
Zajterhelés csökkentése	A közlekedési létesítmények mentén csökkenjen azoknak a területeknek az aránya, ahol az egész napra számított átlagos zajterhelés 63 dB, az éjjeli 55 dB felett van. Prioritást kell élvezzenek azok az intézkedések, amelyek a problémás területek zajcsökkentésére irányulnak.	0	A településen nem ismert olyan terület/tevékenység amelynek zajterhelés mértéke meghaladja az előírt mértéket.
	A határérték feletti zajterhelés megszüntetése az ipari és szolgáltató létesítmények környezetében	0	Nem ismert a településen határérték feletti zajt okozó ipari és szolgáltató létesítmény.
Vízminőség védelem	Közüzemi ivóvízellátás közszolgáltatás biztonságának növelése	+	A terv része a települési vízműterület átsorolása beépítésre nem szánt különleges közműterületbe. Az egyéb módosítással érintett területek ellátása tiszta ivóvízzel biztosítható.
Szennyvízelvezet és tisztítás	Szennyvízkezelés működtetése és fejlesztése	0/+	A településen a szennyvízcsatorna hálózat kiépítése megtörtént. A módosítással érintett területek ellátása kommunális csatornahálózattal biztosítható.
Zöldfelületek védelme	Zöldfelületi elemek minőségi és mennyiségi fejlesztése	+	Részben megtartásra kerültek a zöldterületek, részben viszont újak is kerültek kijelölésre. A zöldterületbe sorolt területek településen belüli nagysága kis mértékben (0,345 ha) növekszik.
Természeti erőforrások és értékek védelme, fenntarthatósága			
Biológiai sokféleség megőrzése, táj- és természet-védelem	Védett természeti, illetve nemzetközi természetvédelmi egyezmények hatálya alá tartozó területek megőrzése	+	A lehatárolással érintett területek lehatárolása a településrendezési eszközökben aktualizálásra került.
	Földtani természeti értékek védelme	0/+	A lehatárolással érintett területek lehatárolása a településrendezési eszközökben aktualizálásra került.
	Tájpotenciál, -jelleg és – szerkezet védelme	0/+	

A település rendezési eszközök megfelelése a Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) célkitűzéseinek			
NKP célok		Illeszkedés	Célok teljesülése
	Természetvédelmi oltalom alatt álló területek, értékek megóvása és fenntartása	0/+	Pándon természeti védelem alatt álló területi kategória nincs kijelölve. Viszont érintik a területrendezési tervekben meghatározott ökológiai és tájképvédelmi tartalmú térségi övezetek. A terv az ökológiai hálózatok elemeinek megóvását szem előtt tartja.
Talajvédelem	Talajkészletek mennyiségi és minőségi védelme, hosszú távú fenntartása	-/0	A talajkészletek védelme a tervben érvényesül. A terv újonnan beépítésre szánt fejlesztési területet tartalmaz: 0,81 ha egykori mezőgazdasági terület nagyságrendben. A terv további részei ezt a területvesztést kompenzálják
Vízvédelem	Víz készletek mennyiségi és minőségi védelme, hosszú távú fenntartása	+	Az Alátámasztó javaslatok munkarész tartalmazza a pontosított országos vízminőség-védelmi területeket. A területfelhasználás rendszerének tervezésekor e területek figyelembevételre kerültek.
Kármegelőzés	Környezeti károk csökkentése és megelőzése	0	Környezeti károkról, szennyezett területekről a tervezés alá vont területen nincs információ. Szükséges kármentesítésről nincs tudomásunk.
Kármentesítés	A szükséges kármentesítések elvégzése	0/+	Az egykori hulladéklerakó rekultivációja lezárult, helyére erdőtelepítés kerül.
Erőforrás takarékoság, -hatékonyság fejlesztése zöld gazdaság			
Hulladék-gazdálkodás	Szelektív gyűjtés fejlesztése, a hasznosítás arányának növelése	0	A területeken keletkező hulladékok gyűjtése és kezelése bekapcsolható a települési hulladékgazdálkodási rendszerbe, ezáltal a megelőzés, a hasznosítás és ártalmatlanítás céljai elérhetők. A terv eszközeivel érdemben nem befolyásolható a szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése.
Agrárkörnyezet	Természet- és környezetkímélő gazdálkodási módok	0/+	A település területén a terv alapján létrehozott közkert és kertes mezőgazdasági terület hozzájárulhat a környezetkímélő gazdálkodási módok terjedéséhez
Erdőgazdálkodás	Az erdőterületek kiterjedésének növelése	++	A lehatárolással érintett területek lehatárolása a településrendezési eszközökben aktualizálásra került. A település külterületén számos új, erdőterület került kijelölésre (13,54 ha).
Ásványvagyon gazdálkodás	Az ásványi nyersanyagok kitermelése, hasznosítása során keletkező környezetterhelés csökkentése és a környezeti károk megelőzése	0	Pánd közigazgatási területét a megyei Területrendezési Terv Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete nem érinti. A község közigazgatási területén nyilvántartott hagyományos

A település rendezési eszközök megfelelése a Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) célkitűzéseinek		
NKP célok	Illeszkedés	Célok teljesülése
		ásványvagyon, bányatelek nem található, földtani veszélyforrás a község területén nem ismert.
Közlekedés és környezet	0/+	A település a forgalommal járó terhelések ésszerű csökkentése érdekében az Önkormányzat a meglévő buszforduló fenntartását feltétlenül szükségesnek tartja, ezért a tulajdonos kártalanításával és szolgalmi jog bejegyzésével biztosítja annak helyét.
Turizmus (ökoturizmus)	-	A tervben nem szerepel (öko)turisztikai szolgáltatások további fejlesztése.

++: hangsúlyozottan tartalmazza, erős kapcsolat a célok között

+: tartalmazza, részleges kapcsolat a célok között

0: Nincs kapcsolat a célok között

!: hiányzó kapcsolat

—: nem illeszkedik

3.1.2. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia

A II. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (II. NÉS) a 2008 - 2025 időszakra határozza meg Magyarország középtávú klímapolitikáját. Három fő cselekvési irányt határoz meg:

- 1.) Az energiafelhasználás, ill. az éghajlatváltozásért felelős gázok kibocsátásának csökkentése, növekedésük megelőzése,
- 2.) Az éghajlatváltozás hatásai elleni védekezés, a következményekhez való alkalmazkodás,
- 3.) Az éghajlatváltozás társadalmi tudatosítása, a klímatudatosság erősítése. A 2. táblázatban a II. NÉS - ben nevesített azon célok teljesülését értékeljük a településrendezési eszközökben, melyek a településrendezés tárgykörébe tartoznak (akár érintőlegesen).

2. táblázat II. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiában megfogalmazott célkitűzések megvalósulásának értékelése a pándi településrendezési eszközök rendszerében

A település rendezési eszközök megfelelése a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS) célkitűzéseinek		
NÉS célok	Illeszkedés	Célok teljesülése
Légszennyezettség kialakulásának megelőzése Az energiafelhasználás, ill. az éghajlatváltozásért felelős gázok kibocsátásának csökkentése, növekedésük megelőzése	+	A terv szorgalmazza a vezetékes energiahordozók használatát, valamint javaslatokat tartalmaz a településen a megújuló energiaforrások használati lehetőségeire a hagyományos

		fűtési módokkal szemben. Jelentős mértékű erdőterület került kijelölésre.
Az éghajlatváltozás hatásai elleni védekezés, a következményekhez való alkalmazkodás	!	A terv nem fogalmaz meg javaslatokat ezzel kapcsolatban.

++: hangsúlyozottan tartalmazza, erős kapcsolat a célok között

+: tartalmazza, részleges kapcsolat a célok között

0: Nincs kapcsolat a célok között

!: hiányzó kapcsolat

—: nem illeszkedik

3.1.3. Nemzeti Tájstratégia

A Nemzeti Tájstratégiát (NTS) az 1128/2017. (III.20.) Kormányhatározattal fogadták el. Az NTS a tájat az Európai Táj Egyezményben foglaltaknak megfelelően értelmezi. Az NTS egyik alapfeladata a társadalom figyelmének és felelősségérzetének felkeltése, hogy a hazai, illetve a határon átnyúló tájak védelme, kezelése és tervezése céljából az érdekeltek helyi, országos és nemzetközi szinten is együttműködjenek. A stratégia kidolgozása során a települések teljes közigazgatási területét, beleértve a víztesteket is a táj részének tekintjük.

Az első Nemzeti Tájstratégia küldetése az Európa Tanács által az Európai Tájegyezményben rögzített széleskörű feladat - meghatározás és a Tájegyezményben megfogalmazott elvek figyelembevételével az alábbi pontokban foglalható össze:

- 1.) Komplex holisztikus látásmód kialakítása és elfogadtatása a táj használatában, illetve a tájhasználatokkal érintettek körében.
- 2.) A tájat, mint az élővilág és benne az ember lételemét, a környezetminőség alapvető letéteményesét kell az ágazati politikák megalapozó szemléleti elemévé tenni és nem csak a szakágazati rendszerekben meghatározott kiemelt értékvédelmi szempontok alapján lehatárolt területeket és funkciókat kell védeni, megőrizni.
- 3.) Az ok-okozati következményeket feltárva a táj állapotát és a kiváltó hatásokat együtt kell kezelni, rámutatva tájhasználatból adódó felelősségvállalás szükségességére.

A stratégia a következő három *horizontális elvet* tartja szem előtt:

- Természeti erőforrások és kulturális örökség általános védelme
- Bölcs és takarékos területhasználat
- Éghajlatváltozás hatásának mérséklése, alkalmazkodás

A stratégia célrendszere a következő három főcél köré csoportosul:

- I. Táji adottságokon alapuló tájhasznosítás megalapozása
- II. Élhető táj – élhető település – bölcs tájhasznosítás
- III. A tájidentitás növelése

A településrendezési eszközök készítésénél a II. stratégiai cél, az Élhető táj – élhető település - bölcs tájhasznosítás alcéljai értékelhetőek. A következő, 3. táblázatban ennek a célnak az illeszkedését vizsgáljuk.

3. táblázat A Nemzeti Tájstratégiában megfogalmazott célkitűzéseinek megvalósulásának értékelése a pándi településrendezési eszközök (TRE) rendszerében

A település rendezési eszközök megfelelése a Nemzeti Tájstratégia célkitűzéseinek		
NTS célok	Illeszkedés	Célok teljesülése
Élhető táj – élhető település – bölcs tájhasznosítás		
Klímaparát, értékörző település	-/0	A TRE új fejlesztési területei konkrét javaslatokat e területekkel kapcsolatban kevésbé fogalmaznak meg.
Tájba illesztett infrastruktúrák	+	A terv utak növénytelepítésére, fásítására javaslatot tesz. Jelentős mértékű erdőterület kijelölés.
Táji adottságokon alapuló termelési funkciók	+	A terv számos esetben követő, vagyis igazodik a területeken kialakult funkciókhoz.
Táji adottságokon alapuló rekreációs funkciók	+/-	Jelentős mértékű rekreációs terület kijelölés, de kevésbé részletezett.
Jobban működő szabályozási és védelmi funkciók	0/+	A terv tartalmazza a természetvédelmi lehatárolással és egyéb korlátozással érintett területeket, melyeket a területhasználati rendszer kialakításánál figyelembe vettek.

++: hangsúlyozottan tartalmazza, erős kapcsolat a célok között

+: tartalmazza, részleges kapcsolat a célok között

0: Nincs kapcsolat a célok között

!: hiányzó kapcsolat

—: nem illeszkedik

3.1.4. Megfelelés területrendezési tervek környezeti célkitűzéseinek

A tervet érintő, figyelembe veendő területrendezési tervek:

- 1.) Országos Területrendezési Terv (2003. évi XXVI. tv.), (a továbbiakban: OTrT)
- 2.) Pest megye Közgyűlésének 5/2012. (V.10.) sz. rendeletével jóváhagyott Pest Megye Területrendezési Terve Megyei Szerkezeti Terve (továbbiakban: PMTrT)

A településrendezési eszközök felülvizsgálatánál a területi terveknek való megfelelés részletesen vizsgálatra került. (lásd: Településszerkezeti terv, határozat - tervezet 4.1. fejezet) Környezeti vonatkozásai miatt Pánd esetében az alábbi térségi övezetek emelendők ki:

Az OTrT Pánd területét is érintő övezetei:

- Országos ökológiai hálózat,
- Jó termőhelyi adottságú szántóterület,
- Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület,
- Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület,
- Országos vízminőség-védelmi terület.

Az PMTrT Pánd területét is érintő övezetei:

- Magterület
- Ökológiai folyosó
- Erdőtelepítésre javasolt terület övezete
- Földtani veszélyforrás területének övezete.

Megállapítható, hogy a településrendezési eszközök (TRE) felülvizsgálatának elhatározásai illeszkednek az OTrT és a PMTrT környezeti célkitűzéseikhez. A tervezett területfelhasználás változások nem lépik túl a területi tervekben megengedett mértéket. A tervezett változások a környezeti tartalmú térségi övezeti tervlapok tartalmával is összhangban vannak.

3.2. A környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése és figyelembevétele a tervben

A környezeti értékelés hatásvizsgálati eszközként segíti, hogy a TRE készítési folyamata közben érvényre jussanak a környezeti érdekek. A terv elfogadható kompromisszumok megfogalmazásával segíti elő, hogy a tervezett változtatások minél inkább a település környezeti állapotának megőrzéséhez és javításához járuljanak hozzá. A környezeti alapállapot és a jellemző környezetterhelések vizsgálata a hatályos előírások, követelmények tükrében történt. A részletes vizsgálat lehetővé tette, hogy a felmerülő környezeti konfliktusok azonosításra kerüljenek és a tervezési folyamat során feloldásra kerüljenek. Az ország területén jelen időszakban elérendő környezeti célkitűzéseket a IV. Környezetvédelmi Programban fogadta el az Országgyűlés. A fenti dokumentumokban rögzített környezetvédelmi célok megjelenése a tervben az előző pontban szereplő táblázatokban részletesen értékelésre került. Ennek ellenére, hogy a terv a környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos elvárásokat általában teljesíti a klímaváltozás lokális hatásainak értékelése és a lehetséges alkalmazkodási és védekezési lehetőségek feltárása hiányzik belőle.

3.3. A terv céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból

A terv illeszkedését más, releváns tervekhez, programokhoz, stratégiákhoz a 2.3, valamint a 3.1. fejezetekben részletesen elemeztük. További feladatot jelent, hogy a tervben vizsgáljuk, hogy a tervezett településrendezési eszközök a jelenlegi területhasználathoz képest tervezett változtatásai egymás megvalósulását nem zárják-e ki, illetve nem zavarják a megfogalmazott, különböző célok lehetséges egymásra hatását, illetve ezek összhangját.

A terv szöveges és térképi részeinek áttekintése során ilyen ellentmondás, illetve nem megfelelésség nem mutatkozott.

3.4. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése

3.4.1. A terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv, megvalósítása jelentősen befolyásol

A településszerkezeti és szabályozási terv megvalósulása esetén várható környezeti hatások a követelményeknek megfelelően, a környezeti elemek és rendszereik szerint, valamint a jelentős környezeti hatások figyelembevételével értékelhetők.

A településfejlesztési koncepció - és a településrendezési eszközök felülvizsgálatára egymást követő tervezési folyamatban kerül sor. A Településfejlesztési koncepcióhoz a településrendezési kódex tartalmi követelményei szerinti „Megalapozó vizsgálatok” készültek, amelyek a településrendezési eszközrendszerhez kiegészítésre kerültek a szükséges

mélységben. A településrendezési eszközök készítéséhez megkért államigazgatási szervek adatszolgáltatásai alapján a vizsgálatoknak a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges mélységű kiegészítésére, pontosítására az Alátámasztó javaslatok munkarészekben került sor. A „Megalapozó vizsgálatok” és az „Alátámasztó javaslatok” a tervezési területen a környezeti elemeinek állapotát és a környezeti hatótényezőket részletesen feltárták. A településrendezési eszközökben foglalt tervi elhatározások várható környezeti hatásait a „Alátámasztó javaslatok” szakági javaslatai, a „Tájrendezési javaslatok”, a „Zöldfelületi javaslatok”, valamint a „Környezeti hatások és feltételek” c. fejezetek tartalmazzák, de a „Közművesítési és hírközlési javaslatok” és „Közlekedési javaslatok” fejezetek is tartalmazznak olyan javaslatokat, amelyek kedvezőtlen környezeti hatások csökkentését, ill. elkerülését eredményezik.

Az előbbieken ismertetett munkarészek fejezeteiben azonosításra kerültek, a rendelkezésre álló adatok alapján, a változtatással érintett területek környezeti állapotának jellemzői, konfliktusai. (Jelen fejezetben még egyszer nem ismételjük meg ezen fejezeteket.)

3.4.2. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása

A táj terhelhetőségét alapvetően meghatározza a tájstabilitás, illetve ennek részeként az érzékenység. Az alábbiakban áttekintjük ezek releváns területi vonatkozásait:

3.4.2.1. Környezeti levegő

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet szerint Pánd a „10. Az ország többi területe, kivéve a kijelölt városokat” légszennyezettségi zónába tartozik. Eszerint a település közigazgatási területe az egyes légszennyező anyagok szerint az alábbi zónacsoportokba tartozik:

	SO ₂	NO ₂	CO	PM ₁₀	Benzol	Talaj-közeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)
Pánd	F	F	F	E	F	O-I	F	F	F	F	D

B csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a

levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a túrértéket meghaladja.

D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső

vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték között van.

E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

O-I csoport: azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.

F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

A település területen található gazdasági objektumok számottevő légszennyezéssel járó ipari tevékenységet nem folytatnak. A lakossági gázellátási program gyorsütemű megvalósításának eredményeként a településen a hőenergia termelés során jelentős mértékben

csökkent a kén-dioxid és a szilárd légszennyező anyag kibocsátás. A település levegőminőség állapotában a közlekedés nem okoz számottevő légszennyezés terhelést, annak ellenére, hogy áthalad rajta a térség forgalma, az 4-es, 31-es és 311-es út között. A településen tervezett fejlesztésektől oly mértékű forgalmi változások nem várhatók, melyek a meglévő légszennyezés terhelést számottevően befolyásolnák. Jelentősebb hatást fejthet ki az M4-es autópálya elágazásának közelsége.

A településen a legjelentősebb és legközvetlenebb környezeti hatást a forgalmi eredetű terhelések jelentik. A községet átszelő 3112-es főút forgalmából adódó levegőszennyezettség nem minősített, mert nincsenek mérőpontok itt. A Fő úttal közvetlenül szomszédos lakóterületeket terheli a járművek által kibocsátott égéstermékek egészségkárosító hatása, zaja. A levegőminőség állapotát kedvezően befolyásolhatja a település jó átszellőzöttsége és az utak alacsony kihasználtsága.

A településen gáztüzelés jellemző, de előfordul a szén, olaj és fatüzelés is, valamint ezek kombinációi (vegyes tüzelésű rendszerek). Bejelentésre kötelezett szennyező pontforrás nincs. A szomszédos településeken nincs olyan szennyező forrás, ami számottevő hatást gyakorol Pánd területén élők egészségére. Az időszakosan fedetlen földfelszínnek diffúz forrásként terhelik a környezetet, ami száraz időszakban és a vegetációs perióduson kívül jelentős lehet. A közterületek – főleg a burkolt felszínnek – tisztán tartása a portterhelést számottevően csökkentheti.

A parlagterületek kiterjedése jelentős, ami a vegetációs periódusban komoly pollenterhelést okozhat. Jellemző az aranyvessző és a selyemkóró általános elterjedtsége. A településen belül továbbra is engedélyezett az égetés, annak ellenére, hogy a komposzt jellegű hulladék heti elszállítása megoldott. A település területén tehát az időszakos égetés továbbra is előfordul.

3.4.2.2. Földtani közeg, talaj és víz

Az OTrT és az adatszolgáltatásra kötelezett államigazgatási szerv adatszolgáltatása szerint a településen található kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterületek egyaránt található. A település közigazgatási területének nagyobb része nem nitrátérzékeny terület. A közigazgatási területen nem tartanak nyilván feltárt talajszennyeződéssel érintett területeket.

Pánd belterületének központi része az OTrT-ben lehatárolt „az országos vízminőség-védelmi terület övezetébe” tartozik. A település közigazgatási területét nem érinti vízbázis hidrogeológiai védőterülete, védőövezete. A település a szennyeződés-érzékenységi besorolás alapján az „érzékeny” (B), és a kiemelt felszín alatti vízminőség-védelmi területek közé tartozik. A település területét érinti a földtani veszélyforrás területének övezete.

3.4.2.3. Zajtól védendő objektumok

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól alapján zajtól védendő környezet: olyan védendő terület és védendő épület, helyiség, amely emberi tartózkodásra, tevékenység végzésére szolgál, és ahol az emberi tevékenység zavarásának megakadályozása vagy az emberi egészség védelme érdekében a környezeti zaj, rezgés mértékét korlátozni kell. Zajtól védendő területek a településrendezési terv szerinti lakó -, üdülő -, vegyes területek; a különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, az egészségügyi területek, a rekreációs rendeltetésű területek; a

zöldterületek; valamint a gazdasági területnek azon részei, ahol zajtól védendő helyiségek (pl. étterem, szolgálati lakás) helyezkedik el. Így összességében a zajterhelésre érzékeny területek nagyrészt lefedik a levegőterhelésre érzékeny területeket.

Pánd településen kiemelt zajforrás nem található.

3.4.2.4. Táj- és természetvédelmi szempontból érzékeny területek

A település közigazgatási külterületén nem található olyan terület mely hazai védett területi besorolást (Nemzeti Park, Tájvédelmi Körzet, Védet Terület, Helyi védett terület), vagy európai közösségi szintű védelmet élvezne (pl.: Natura 2000).

Az országos ökológiai hálózatnak a településre eső részterületei magterület és ökológiai folyosó alövezetbe kerültek besorolásra. Az érintett ökológiai hálózati területek elsősorban a Pándi-ág menti területeken, valamint a külterületi erdőterületeken találhatók. A település külterületének jelentős része tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek közé tartozik.

3.4.3. Fenálló környezeti konfliktusok

A településen nincsenek jelentősebb tájhasználati konfliktusok. A mezőgazdaság szerkezetéből adódó tájhasználati problémák közt említendő, hogy olyan (nagy)táblás, összefüggő mezőgazdasági területek találhatók a településen, melyeket alig tagolnak mezővédő fasorok, itt nagy a defláció veszélye. Az intenzív mezőgazdálkodással együtt járó kemikáliák felhasználása problémák forrása lehet. A településen keletkező, elszállított és kezelt hulladékból származó zöldhulladék komposztot és a szennyvíz iszapot egyáltalán nem használják fel. Ezzel a műtrágya felhasználás mérsékelhető lehetne. A mezőgazdasági művelés módja jelentős hatással van a település természetes életközösségeire. Minőségüket, színtettségüket, érzékenységüket leginkább az agrártevékenység befolyásolja. A külterületek ismételen feléledő problémája az illegális inert, települési (kommunális) és esetenként veszélyes (pl. elektronikai) hulladék kihelyezés.

Az egyes elavult fűtési rendszerek főként a téli időszakban veszélyeztetik a levegő minőségét, a hulladék- és avarégetés általában kis mennyiségben, de esetenként rendkívül kockázatos légszennyező anyagokat juttat a környezeti levegőbe (pl. PAH vegyületek, dioxinok), illetve jellemzően a toxikus porok előfordulását növeli. Erre az időjárási viszonyok ráerősíthetnek és így a lakosság egészségére káros, lokális levegőminőségi állapotot hozhatnak létre.

3.5. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása

3.5.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételével vagy környezetterhelés közvetlen előidézésével járó változtatások

A következő hatótényezők nevesíthetők a tervezett változtatások kapcsán:

- 1.) új épületek, építmények területfoglalása,
- 2.) burkolt felületek területfoglalása,
- 3.) növényzet, fás növényállomány irtása,

- 4.) növekvő közműigény (fokozódó vízfelhasználás, elektromos energiafelhasználás, szennyvíz keletkezés növekedése),
- 5.) építkezésből származó zaj, rezgés, levegőterhelés
- 6.) természetes és/vagy természetközeli területhasználatok szűkülése.

3.5.2. Társadalmi, gazdasági folyamatokat kiváltó, ösztönöző változtatások, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak

A következő hatótényezők nevesíthetők a tervezett változtatások kapcsán:

Új munkahelyek létesülhetnek az eddig még nem beépült fejlesztési területek megvalósítása esetén,

Új, korszerűbb előírásoknak megfelelő lakóingatlanok építése (passzív házak, megújuló energiaforrások használata).

Közkertek, belterületi kertek területének fejlesztése, amelyek a természetközeli művelésmódok vagy akár a környezeti nevelés területei is lehetnek.

Külterületi erdőterületek kiterjedésének növekedése, fejlesztése

3.6. A terv megvalósulása esetén a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

A következő hatótényezők nevesíthetők a tervezett változtatások kapcsán:

- 1.) Új munkahelyek létesülnek az eddig még nem beépült fejlesztési területek megvalósítása esetén,
- 2.) A természetközeli területek mennyiségének jelentős emelkedése (22,9 ha)
- 3.) A biológiai aktivitásérték településszintű növekedése

3.6.1. Jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés

Új, beépítésre szánt (lakó falusias) terület a korábbi kertes mezőgazdasági területen											
Környezeti elemenként					Környezeti rendszerenként					Natura 2000 területekre*	Érintett emberekre
Föld	Környezeti levegő	Víz	Élővilág	Épített környezet	Tájra	Településre	Klimára	Természetes folyamatok	Biodiverzitás		
-	-	0	-	0	-	0	-	-	-	nr.	+
<p>A lakóterületek intenzívebb beépíthetősége több környezeti elem és környezeti hatótényező szempontjából kedvezőtlen változás. A kevésbé intenzív lakóterületi beépítés kisebb mértékű környezeti terhelést, ill. káros anyag, hulladék kibocsájtást eredményez. Az intenzívebb beépítés következtében kevesebb zöldfelület alakul ki a telkeken ez mind a biodiverzitás, mind a klímaváltozás kedvezőtlen hatásai elleni védekezés tekintetében kedvezőtlenebb lehetőségeket eredményezhet. Kompenzáció szükséges. (*Pánd település területén Natura 2000-es terület nem található, ezért értékelése nem releváns [nr.]</p>											

Beépítésre szánt (lakó falusias) területek visszaminősítése kertes mezőgazdasági területté

Környezeti elemenként					Környezeti rendszerenként					Natura 2000 területekre	Érintett emberekre
Föld	Környezeti levegő	Víz	Élővilág	Épített környezet	Tájra	Településre	Klimára	Természetes folyamatok	Biodiverzitás		
+	+	+	+	0	0/+	+	++	+	+	nr.	+

A beépítésre szánt területek visszaminősítése beépítésre nem szánt területté hozzájárul a 3.5.1. fejezetben bemutatott mesterséges hatások elkerülésére, mérséklésére. A kevésbé intenzív területhasználat mind a környezeti elemek, mind az érintett emberi és természeti közösségek és atelepülés állapotát pozitívan befolyásolhatja. A mezőgazdasági hasznosítás esetén érdemes az ökológiai gazdálkodás lehetőségeivel is foglalkozni, amely tovább növelheti a pozitív hatásokat. Az értékelésnél figyelembe vettük, hogy lakó funkció itt korábban nem alakult ki, hanem a meglévő állapotnak megfelelően történt a terület funkciójának átalakítása.

Erdőterület kijelölése sport rekreációs területen

Környezeti elemenként					Környezeti rendszerenként					Natura 2000 területekre	Érintett emberekre
Föld	Környezeti levegő	Víz	Élővilág	Épített környezet	Tájra	Településre	Klimára	Természetes folyamatok	Biodiverzitás		
+	++	+	++	0	+	+	+	+	++	nr.	+

Mind a külterületi, mind a belterületi rekreációs övezetek kialakítása hozzájárulhat az épített környezet szolgáltatási színvonalának fejlesztéséhez. Leginkább település lakosságának életkörülményeit fejleszthetik ezek a változtatások, de tekintettel arra, hogy ezen területek használata várhatóan kevésbé intenzív, így ez kisebb mértékű környezeti terhelést, ill. káros anyag, hulladék kibocsájtást eredményezhet. Ez utóbbi cél eléréséhez a szükséges fejlesztések (pl. hulladékgyűjtők kihelyezése) nem kerülhetők el. A pándi közigazgatási területen jó lehetőség a rekreációs cél és az erdőtelepítés együttes kivitelezése.

Település belterületén közpark/közkert kijelölése

Környezeti elemenként					Környezeti rendszerenként					Natura 2000 területekre	Érintett emberekre
Föld	Környezeti levegő	Víz	Élővilág	Épített környezet	Tájra	Településre	Klimára	Természetes folyamatok	Biodiverzitás		
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	nr.	+

A belterületek kevésbé intenzív használata több környezeti elem és környezeti hatótényező szempontjából kedvező változás. A kevésbé intenzív lakóterületi beépítés kisebb mértékű környezeti terhelést, ill. káros anyag, hulladék kibocsájtást eredményez. Az átminősítés jelentősen hozzájárul az ökológiai hálózatok fenntartásához és megerősítéséhez, ami nem drasztikus, de jótékony hatású az összes természetes környezeti elemre és rendszereire.

Temető területének bővítése mezőgazdasági területeken											
Környezeti elemenként					Környezeti rendszerenként					Natura 2000 területekre	Érintett emberekre
Föld	Környezeti levegő	Víz	Élővilág	Épített környezet	Tájra	Településre	Klimára	Természetes folyamatok	Biodiverzitás		
-/0	+	0	+	0/+	0	+	0/+	0/+	0/+	0	+
<p>A korábbi mezőgazdasági funkciót felváltó temető funkció a sírkert esetleges fásításával pozitív hatással lehet a biodiverzitásra, de ezt korlátozza a megnövekedő emberi zavarás hatása és a bekerítés. A hatások enyhén negatívak, illetve pozitívak: pl. kevesebb a műtrágya és növényvédőszer felhasználás, de több a már említett emberi jelenlétből adódó zavarás mértéke, illetve a felszín borítás hatása, valamint nagyobb a rendezetlen hulladékelhelyezés kockázata.</p>											

Rekultivált hulladéklerakó területének erdősítése											
Környezeti elemenként					Környezeti rendszerenként					Natura 2000 területekre	Érintett emberekre
Föld	Környezeti levegő	Víz	Élővilág	Épített környezet	Tájra	Településre	Klimára	Természetes folyamatok	Biodiverzitás		
0/+	+	0/+	0/+	0	0/+	+	0/+	0/+	+	0	0/+
<p>A rekultivált hulladéklerakó erdősítése az esetlegesen visszamaradt szennyezések kezelésének egyik (hosszútávú) lehetséges módja (fitoremediáció). A sikeres fatelepítés az egykori lerakó tájba illesztésének támogatható módszere, amely számos természeti és környezeti előnnyel jár. Ezeknek a mértéke, tekintettel az egykori területhasználat miatt károsodott felszín alatti közegekre, kicsi. A telepítésnél körültekintéssel kell eljárni: érzékeny fafajok telepítése nem javasolt. Fontos ismeret, hogy a „megszokás” miatt a régi hulladéklerakók területén az illegális hulladéklerakás kockázata jelentős lehet.</p>											

Iparterület átminősítése mezőgazdasági területté (jó minőségű föld védelme érdekében)											
Környezeti elemenként					Környezeti rendszerenként					Natura 2000 területekre	Érintett emberekre
Föld	Környezeti levegő	Víz	Élővilág	Épített környezet	Tájra	Településre	Klimára	Természetes folyamatok	Biodiverzitás		
++	0/+	0/+	+	0	0/+	+	+	+	+	0	+
<p>A korábbi ipari hasznosítási terület azon részeinek visszaminősítése mezőgazdasági területté, amelyek minősége és hasznosítása jelentős pozitív hatással lehet a földvédelemre. Az értékes termőterületek megőrzése a környezet és természet védelmén túl fenntarthatósági elveknek is megfelel. A pozitív hatás növelhető, amennyiben természetközeli művelést (pl. integrált, vagy ökológiai gazdálkodás) valósítanak meg a területen.</p>											

Mezőgazdasági területek átminősítése erdőterületté az erdőtervnek megfelelően											
Környezeti elemenként					Környezeti rendszerenként					Natura 2000 területekre	Érintett emberekre
Föld	Környezeti levegő	Víz	Élővilág	Épített környezet	Tájra	Településre	Klimára	Természetes folyamatok	Biodiverzitás		
+	+	+	+	0	0/+	0/+	+	+	0/+	0	0/+
A korábbi mezőgazdasági funkciójú területek fásítása a természetközeli állapot irányába változtatja meg a területhasználatot, ezért számos területen érezhető pozitív hatását. A hatás az ilyen területek nagyságával együtt növekszik. A korábbi mezőgazdasági használatból visszamaradó tápanyagok segíthetik az erdő megtelepedését, ugyanakkor invazív és/vagy allergiát okozó növények előfordulására is számítani lehet.											

3.6.2. Közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése

- **Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenése, meglévők felerősödése: NEM VÁRHATÓ**

Annak ellenére, hogy új beépítésre szánt területek kerültek kijelölésre jelentős környezeti problémák és konfliktusok megjelenése nem várható, mert a fejlesztés helyszínén az elveszített zöldterület kompenzációjára is sor kerül a terv egyéb részeiben.

- **Környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítése vagy korlátozása: NEM VÁRHATÓ**

A tervezett területfelhasználási rendszer nem befolyásolja negatívan a környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeit, feltételeit.

- **A helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartása vagy létrehozása: NEM VÁRHATÓ**

A tervezett területfelhasználás változások a hagyományos, védendő településszerkezet megtartását segítik, a település lakosságának igényeinek kielégítésével párhuzamosan.

- **Olyan helyi társadalmi - kulturális, gazdasági - gazdálkodási hagyományok gyengítése, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodnak: NEM VÁRHATÓ**

A tervezett területfelhasználási rendszer nem gyengíti a helyi társadalmi - kulturális, gazdasági/gazdálkodási hagyományokat.

- **A természeti erőforrások megújulásának korlátozása: NEM VÁRHATÓ**

A természeti erőforrások megújulása tekintetében kedvezőtlen hatás az új beépítésre szánt területeken várható, de ez jelentős kompenzációra kerül: Új, jelentős területet érintő természetközeli terület kijelölésére került sor. A településrendezési eszközök esetében jellemzően nem kerül sor termőföld végleges más célú hasznosítására. A tervezett módosítások vízbázis védőterületeit, hidrogeológiai védőövezeteit nem érintik.

- **A nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használata vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítása: NEM VÁRHATÓ**

A tervezett változtatások hatására nem várható a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használata vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítása.

3.7. A terv értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása

A települést érő közvetlen, valamint közvetett hatások alapján, a terv megvalósulása esetében jelentős mértékben nem várható a környezeti elemek, rendszerek igénybevétele, a korábbi gyakorlat drasztikus megváltozása. A közigazgatási területen, a településrendezési eszközök szerint elhelyezhető létesítmények, rendeltetések, valamint betartandó környezeti feltételek teljesítése esetén nem várható jelentős környezetterheléssel járó létesítmény megjelenése. A terv feltárta a terület használatát korlátozó, védelmi lehatárolással érintett területeket, ezeket figyelembe veszi.

A tervezett változtatások következtében a közigazgatási területen a biológiai aktivitás érték nem csökkent. Védett vagy védelemre tervezett természeti értéket, tájképi értéket nem veszélyeztetnek a tervezett változtatások.

3.8. A kulturális örökségre gyakorolt hatás részletes értékelése

Pánd területén nyilvántartott régészeti lelőhelyek az emberiség és a magyarság történetének, települési viszonyainak, életmódjának fontos bizonyítékai. Bármilyen infrastrukturális vagy egyéb beruházás tervezése esetében kiemelt figyelmet kell fordítani a földben rejlő régészeti emlékenyagra, legyen szó nyilvántartott régészeti lelőhelyről vagy régészeti érdekű területről. A településföldrajzi adottságok miatt régészeti leletek váratlan előkerülése a település területén várható. A településrendezési terv és helyi építési szabályzatának módosítása az alábbi kulturális örökség szempontjából kiemelten kezelt ingatlanok területét érinti:

1. Pánd, római katolikus templom és környezete 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122/1, 1122/2, 1125, 1126 hrsz. régészeti lelőhely (Belterület) [70389]

Az alábbi táblázatban az módosítással kapcsolatos hatásokat részletesen értékeljük.

No.	Ingatlan nyilvántartás	Vonatkozó tervi sorsz.	Besorolás módosítás	Várható hatás	Megjegyzés
1.	1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122/1, 1122/2, 1125, 1126 hrsz.	2.	Lf → Vt	0	Változtatás káros hatást várhatóan nem okoz. Az örökségvédelmi értékek védelmével kapcsolatos jogszabályok betartására különös figyelemmel kell lenni!

A fejlesztések tervezésénél kiemelten fontos figyelembe venni a változtatásokkal érintett területeken lévő kulturális örökség védelmét és fenntartható megőrzését. A

beruházásokkal kapcsolatban be kell tartani a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvényben (Kötv.) foglaltakat, különös tekintettel az alábbiakra:

19. § (1) A földmunkával járó beavatkozásokkal, fejlesztésekkel, beruházásokkal, beleértve az ásványi vagyon kitermelését is (a továbbiakban együtt: beruházások), a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni.

(2) A régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el.

22. § (1) A nyilvántartott régészeti lelőhelynek a beruházással kapcsolatos földmunkával érintett részén megelőző régészeti feltárást kell végezni.

A tervezett besorolás változások jellemzően nem veszélyeztetik a fent bemutatott kulturális örökségvédelmi területeket, illetve ezen belül a lelőhelyeken előkerülő régészeti emlékeket. Azonban minden fenti terület esetében figyelembe kell venni, hogy az ezekre a területekre tervezett beruházások kivitelezése nem járhat közös kulturális értékeink veszélyeztetésével. Tanácsos tehát a régészeti lelőhelyeket és régészeti érdekű területeket kihagyni a nagyobb szabású fejlesztési tervekben. Amennyiben ez nem lehetséges, a törvényi megfelelőség és a történelmi értékek védelme érdekében régészeti feltárások kivitelezésével is számolni kell.

A fenti táblázat 5. és 6. sorában szereplő 1086, 1076/2 hrsz ingatlannal kapcsolatban kiemelten fontos a Kötv.) alábbi részeinek figyelembe vétele és betartása:

40/A. §: A műemlékvédelem sajátos tárgyai körében védelem alatt álló valamennyi ingatlan esetében biztosítani kell az építészeti, településképi, valamint egyéb környezeti, természeti értékek fenntartható használatát és a hagyományos tájhasználat megőrzését.

41. § (2) A védett műemléki értéket épségben, jellegük megváltoztatása nélkül kell fenntartani. A nyilvántartott műemléki érték, műemlék esetében a fenntartási, jó karbantartási kötelezettség a rendeltetésszerű és biztonságos használathoz szükséges műszaki állapot fenntartásán túlmenően kiterjed az azok sajátos értékeit képező építészeti, képző- és iparművészeti, valamint kertépítészeti alkotórészeire és tartozékaira, felszerelési tárgyaira.

43. § (1) A védett műemléki értéket a műemléki értékéhez, jellegéhez, történelmi jelentőségéhez méltóan, a védett értékek veszélyeztetését kizáró módon kell használni, illetve hasznosítani.

43. § (6) A műemléki területen a területet érintő, jogszabályban meghatározott változtatást, beavatkozást a védett érték településképi, illetve tájképi megjelenésének és érvényesülésének kell alárendelni.

A fent idézett törvény esetleges változása esetén a kulturális értékmegőrzésre vonatkozó, a beruházás idejében hatályos jogszabály előírásait figyelembe kell venni, és teljes körűen betartani.

4. A TERV KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSAINAK ELKERÜLÉSÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

A településrendezési eszközök módosítása nem tartalmaz olyan új tervi elemet, amely magasabbrendű környezetvédelmi célkitűzésekkel ellentétes lenne. A tervben foglalt javaslatok, az építés feltételeként meghatározott szabályok a negatív környezeti hatások minimalizálását segítik elő. Hozzájárulnak, hogy jelentős közvetlen, vagy közvetett negatív környezeti hatás, környezetkárosodás ne következzen be. A vonatkozó jogszabályok és a HÉSZ előírásainak betartása, a terv alátámasztó munkarészeiben megfogalmazásra kerülő, a környezetminőség megőrzését, javítását célzó javaslatok, feltételek figyelembe vétele esetén a terv megvalósulása a környezetminőség jelentős romlásához, a környezeti elemek jelentős károsodásához nem vezethet.

Tervi elemek, melyek környezetre gyakorolt negatív hatása a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során további intézkedésekkel mérsékelhető, illetve kiküszöbölhető:

1. A közterületek rendezésekor, építések, átépítések során mind ökológiai -, mind településképi -, mind klímavédelmi szempontból törekedni kell növényzet, lehetőleg többszintű növényzet kialakítására, fasorok, facsoportok telepítésére.
2. A klímaváltozás hatásaira való felkészülés érdekében a telkek zöldfelületként kialakítandó részein az építési engedélyezés során a zöldfelületek szakszerű kialakítását, különösen a közcélú intézményi - és gazdasági területeken meg kell követelni.
3. Ösztönzendő a klímabarát - az alkalmazkodást segítő, az éghajlatváltozás hatásait mérsékelő - építészeti megoldások (pl. zöldhomlokzatok, extenzív zöldtetők, az árnyékoló, fényvisszaverő felületek, a csapadékvíz gyűjtését, illetve a fölös csapadékvíz talajba szivárgását lehetővé tevő vízáteresztő felületek, burkolatok kialakítása, továbbá a közterületeken vízfelületek, fásítás és egyéb zöldfelületek növelésének előnyben részesítése a fejlesztések során (közintézmények, önkormányzati tulajdonú épületek építése, átépítése, korszerűsítése). Magánberuházások esetén is javasolt ilyen vállalások ösztönzése.
4. Tekintettel arra, hogy a változások olyan területeket is érintenek, amelyek a kulturális örökség védelme szempontjából kiemelkedő jelentőségűek (pl. régészeti lelőhely) az ezeket a területeket érintő beruházások esetén, közös kulturális kincsünk védelme érdekében, a vonatkozó hatályos jogszabályoknak meg kell felelni!
5. Az illegális hulladéklerakás lehetőségeinek mérséklése (pl. települési hulladéktárolók számának növelésével). Az illegális hulladékégetés felszámolása. Lakossági ösztönzés a szelektív hulladékgyűjtés elősegítésére. A hulladékgazdálkodási rendszer vizsgálata és jobbító javaslatok megfogalmazása.
6. A fél-, vagy nem intenzív mezőgazdasági gyakorlatok támogatása. A táji, természeti, közösségi értékek beépítése a környezeti nevelésbe.

A tervben a várható káros hatások feltárásra kerültek, a szakági tervezői javaslatok beépültek a tervbe. Ezen javaslatok legfontosabb elemei az előző pontokban ismertetésre kerültek.

5. JAVASLAT KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ INTÉZKEDÉSEKRE, ELŐÍRÁSOKRA

További intézkedések, amelyek nem a településrendezési terv során, hanem a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során érvényesíthetők a környezetterhelések minimalizálása, a környezetszennyezések, káros környezeti hatások kiküszöbölése érdekében:

1. A környezeti és zöldfelületi feltételek betartásának érvényt kell szerezni,
2. Kötelező, vagy lehetőség szerint azon felüli növénytelepítések megvalósítása a tervezett fejlesztési területek megvalósításával egyidejűleg,
3. Az építési engedélyezés során a környezeti és zöldfelületi feltételek betartásának ellenőrzése. A településen belüli természetközeli élőhelyek és védett élőlények megóvása (pl. településen fészkelő védett madarak védelme).
4. A csapadékvizek minél nagyobb részének településen belüli megtartásának, illetve a felesleg szabályos elvezetésének fejlesztése.
5. Illegális hulladéklerakások felszámolása és elkerülése
6. Káros zaj- és levegőszennyezések elkerülése.
7. Hulladékhasznosítás és újrahasználat fejlesztése, valamint a házi és települési komposzt használatának ösztönzése. Nulla hulladék mint cél.
8. Megújuló energiaforrások hasznosítása az energia megőrző fejlesztések ösztönzése, az energiapazarló technológiák és gyakorlatok kivezetése.
9. Bel- és külterületi hulladék, illetve avarégetés (fűtés) szigorú tiltása.
10. A táji és természeti értékek megismertetése a település lakosaival a lehető legszélesebb körben (pl. helyi értékekre alapozott környezeti nevelés).
11. Ökológiai mezőgazdálkodás és helyi termékek megjelenésének ösztönzése.
12. Természetközeli és védelemre érdemes területek helyi védelme, valamint a táji értékek hosszútávú megőrzése, védelme.
13. A fenntarthatóság elveinek beépítése a településfejlesztés kivitelezésébe. Körkörös gazdálkodás elveinek figyelembe vétele.
14. A lakosság folyamatos tájékoztatása, a környezeti nevelés elősegítése.
15. Környezetkímélő közlekedési lehetőségek fejlesztése, összehangolása.
16. Környezetmonitoring fejlesztése.
17. A földmunkával járó beavatkozásokkal, fejlesztésekkel, a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni.
18. A nyilvántartott régészeti lelőhelynek az esetlegesen a beruházással kapcsolatos földmunkával érintett részén megelőző régészeti feltárást kell végezni.
19. A régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárást keretében mozdíthatók el.
20. A TRE jelentős mértékű rekreációs terület kijelölés tartalmaz. Emnek megvalósítást a táji adottságoknak (hagyományos tájhasználat, tájszerkezet, tájképi adottságok megőrzése) megfelelően kell kialakítani. Ezeken a területeken az építési lehetőség esetleges kihasználása esetén az ökológiai hálózat elemeinek védelme prioritás kell, hogy legyen.
21. A tervezés és kivitelezés során figyelembe kell venni a termőföld védelméről szóló törvény átlagosnál jobb minőségű termőterületekre vonatkozó rendelkezéseit!

6. MONITOROZÁSI JAVASLATOK

A monitorozás célja a környezeti elemek és rendszereik állapotában történő időbeni változások kimutatása. A monitorozásra településrendezési terv esetében a tervek felülvizsgálatakor nyílik lehetőség. Az állapotváltozások kimutatásához, a környezeti hatások számszerű, pontos meghatározásához a településrendezési terv készítésekor kevés adat állt rendelkezésre.

A közutakra vonatkozó forgalomszámlálási adatok, valamint a zajterhelések, illetve levegőszennyezettségi adatok számítása mérhető és ellenőrizhető adatokkal szolgál. A terv felülvizsgálata során a létesítést követő mérési eredményekkel, forgalomszámlálási adatokkal összevethető.

A település felszíni és felszín alatti vizeinek állapota akár néhány komponens (pl. nitrát, vezetőképesség, KOI) vizsgálatával követhető lehet. Fontos indikátor lehet ezen felül az érzékeny növény és állatfajok előfordulásának felmérése. Az időszakos flóra illetve fauna felvételezés, illetve a szinkron megfigyelések hozzájárulhatnak a változások előre jelzéséhez és értékeléséhez.

A művelésből kivont területek nagyságának, a lakó - és gazdasági épületek számának változása is lehet indikátor. A monitorozás tárgya a környezeti vizsgálat tárgyát képező terv elfogadása után épült épületek funkciójának és számának alakulása.

A településen található kondicionáló felületek változásának követésére szolgál az ún. „biológiai aktivitásérték”. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv. 2006. évi márciusi módosítása a takarékos területgazdálkodás ösztönzése érdekében előírja, hogy újonnan beépítésre szánt területek kijelölése csak oly módon történhet, hogy az adott település közigazgatási területén a biológiai aktivitás érték (BAÉ) nem csökkenhet. Jelen tervben történt beépítésre szánt terület kijelölése, így az alátámasztó munkarészben kiszámításra került a BAÉ. Az érték a változtatások során növekedett.

7. ÖSSZEFOGLALÓ

Pánd Község új településrendezési eszközeinek értékelését környezeti szempontok alapján értékeltük. A terv a beépítés feltételeinek, építési követelményeknek, jogoknak és kötelezettségeknek a megállapítására hivatott, a környezeti ártalmak csökkentése, a természeti és épített örökség értékeinek megőrzése, a település természeti arculatának védelme mellett.

A környezeti vizsgálat célja, hogy a terv megvalósulása során várható környezeti következményeket feltárja. Hozzájárul ahhoz, hogy a környezeti szempontból kedvezőtlen változtatások a döntéshozás korai fázisában felismerhetők legyenek. A vizsgálat eredménye lehetőséget ad rá, hogy a környezeti elemek és rendszereik, az emberek egészségi állapota és életminőségének védelme érdekében szükség esetén további intézkedések, feltételek a tervbe beépítésre kerülhessenek. Jelen környezeti vizsgálat Pánd településrendezési eszközeinek elkészítéséből a jelenlegi hatályos Településszerkezeti tervhez képest módosuló területfelhasználású területeket vette figyelembe, melyek a környezeti elemek, valamint a környezeti hatótényezők tekintetében jelentősebb hatással bírnak.

A vizsgálat megállapításai alapján a településrendezési eszközök módosítása nem tartalmaz olyan tervi elemet, amely magasabb rendű környezetvédelmi célkitűzésekkel ellentétes lenne. A környezeti vizsgálat értékelése nem azonosított a településrendezési eszközök módosításai között olyan tervi elemet, amely várhatóan jelentős negatív hatással lenne a környezeti elemekre, a környezeti elemek rendszereire, folyamataira. A környezeti értékelés során kirajzolódtak azon tervi elemek, melyek környezetre gyakorolt negatív hatása a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során további intézkedésekkel mérsékelhető, illetve kiküszöbölhető:

- A közterületek rendezésekor, építések, átépítések során mind ökológiai, mind településkép, mind klímavédelmi szempontból törekedni kell növényzet, lehetőleg többszintű növényzet kialakítására, fasorok, facsoportok telepítésére,
- A klímaváltozás hatásaira való felkészülés érdekében a telkek zöldfelületként kialakítandó részein az engedélyezés során a zöldfelületek szakszerű kialakítását, különösen a közcélú intézményi és gazdasági területeken meg kell követelni,
- Ösztönzendő a klímabarát az alkalmazkodást segítő, az éghajlatváltozás hatásait mérsékelő építészeti megoldások (pl. zöldhomlokzatok, extenzív zöldtetők, az árnyékoló, fényvisszaverő felületek, a csapadékvíz gyűjtők, illetve szivárgását, elpárolgást segítő vízáteresztő felületek kialakítása, a közterületeken vízfelületek, zöldfelületek növelése, megújuló energiák használata) előnyben részesítése a fejlesztések során.
- Fejleszteni és óvni szükséges a természetes életközösségeknek helyet adó (pl. ökológiai folyosók) terület használatokat és ösztönözni kell az ezeket fenntartó támogató tevékenységeket és elhelyezésüket (pl. ökológiai gazdálkodás, helyi értékek és termékek, tanösvény stb.)
- A fejlesztések esetében figyelembe kell venni a fenntarthatóság követelményeit a szennyezések kialakulásának kockázatát és a döntések hatását a klímaváltozásra. A környezeti vizsgálat további intézkedésekre tett javaslatot (ld. 5. fejezet), amelyek nem a településrendezési terv során, hanem a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során érvényesíthetők.

Összegzésként megállapítható, hogy az előírt szabályoknak megfelelő és a magasabb szintű fejlesztési koncepciókhoz igazodó tervi elemek, előírások és javaslatok a környezeti elemeket és rendszereiket érő, a tervezett fejlesztések negatív környezeti hatásainak lehetőség szerinti csökkentését szolgálják, a táji, természeti értékek védelmét biztosítani kívánják.

8. MELLÉKLET

A 2020. szeptember 1-én kiküldött Környezeti vizsgálat hatósági véleményezésére visszaküldött válaszok másolatai